

SdBb brabantse boerderijen, bijgebouwen, erf en cultuurlandschap.

De Stichting de Brabantse Boerderij zoekt Vrienden. Al vanaf € 20,- per jaar bent u Vriend van onze Stichting. Voor onze Vrienden hebben we wat over. Zo ontvangt u viermaal per jaar onze Nieuwsbrief, waardoor u op de hoogte blijft van onze activiteiten. Ook krijgt u korting op onze publicaties en cursussen en u kunt deelnemen aan onze jaarlijkse Vriendendag. U kunt zich aanmelden op onze website, waar u ook ons volledige aanbod van diensten vindt.

Stichting de Brabantse Boerderij

Secretariaat:
Monumentenhuys Brabant,
Markt 9,
4931 BR Geertruidenberg

Vriendenadministratie:
Berewoutstraat 69,
5211 DJ 's-Hertogenbosch
telefoon: 06-51485271
pieter.jacobs@home.nl

Redactieadres:
Kromstraat 1,
5421 XZ Gemert
telefoon: 0492-363165
jantimmerscultuurhistorie@gmail.com

SdBb brabantse boerderijen, bijgebouwen, erf en cultuurlandschap.

www.debrabantseboerderij.nl

U vindt ons ook op facebook:
www.facebook.com/stichtingdebrabantseboerderij

Riet- en dakdekkersbedrijf
De Laet
Julianastraat 9
5087 BB Diessen
Tel: (013) 504 6174
Fax: (013) 504 6175

Voor al uw reparatie, onderhoud en nieuwe rietdaken

www.delaet-rietdekkers.nl

't **Achterhuis**
historische bouwmaterialen bv
since 1965

tegels, houten vloeren, stenen, poorten
schouwen, tuinaccessoires, sanitair etc.

Bouw Antiek
Kreitemolenstraat 92
5071 BH Udenhout (N.Br)
Tel. 013 - 511 1649

www.achterhuis.nl

Reacties oproep trekrunderen

Op onze oproep in de vorige Nieuwsbrief om afbeeldingen in te sturen van trekrunderen en andere trekdiere hebben we diverse mooie reacties gekregen. Hans Pickhard maakte ons attent op een middeleeuwse afbeelding van Jacopo di Sellaio (1480-1490), waarin ossen als trekdiere werden afgebeeld. De afbeelding lijkt op een tekening van de gebroeders van Limburg uit het getijdenboek Les très riches heures de Duc du Berry. Hans maakte ons ook attent op een wandschildering in de Strijdhoeve te Udenhout van Dirk Dalens III uit 1740, waarop een os als rijdier is afgebeeld. Hij vond zelfs in de Moezelstreek een muurschildering van ossen als trekdiere bij de druivenoogst. Tenslotte een foto van een ontginning met ossen, die we hieronder afdrucken. De foto komt van Kees van den Besselaar en is nu bij de heemkundekring van Udenhout.

Ontginning met trekosses. Rond 1908 heeft men op de grens van Udenhout en Tilburg, namelijk vooraan in de Quirijnstokstraat, een voor die tijd spectaculaire ontginning uitgevoerd. De initiatiefnemers waren Willem Versteijnen en Antoon Robben, beiden Udenhoutse ingezetenen. Zij kochten gezamenlijk een perceel mast en heide en gingen dit ontginnen in samenwerking met de Ned. Heidemij. Op de foto zien we één span trekosses, doch het verhaal gaat dat de zwaarste kanveien werden geklaard met acht aangespannen ossen. De afgebeelde personen zijn o.a. Antoon Robben met zijn vrouw en de kinderen Dré, Cato en Pieter. Verder nog Willem Versteijnen met zijn echtgenote, die voor deze plichtigheid de poffer heeft opgezet.

Een andere waardevolle reactie werd gestuurd door Albert Pennings uit Berlicum, die de website www.brabantsdorpsleven.nl beheert. Albert schrijft: "Ongetwijfeld bent u op de hoogte van de prentbriefkaartenreeks 'Brabants Dorpsleven'. Deze serie heeft tientallen afbeeldingen van allerlei trekdiere uit de eerste helft van de vorige eeuw. Ook dus paarden, ossen en koeien, ezels en veel hondenkarren. Voor de cultuurhistorie is deze serie van groot belang. Als verzamelaar van deze prentbriefkaarten wil ik u graag op het bestaan ervan wijzen. Natuurlijk zijn er eveneens talrijke afbeeldingen van boerderijen, zowel interieur als exterieur, met de erven en putten. Ook vele bezigheden van landbouwers en klederdrachten zijn aanwezig." Bijgaand één van de prachtige prentbriefkaarten uit de serie Noordbrabants Dorpsleven. We vonden er maar liefst veertien verschillende prenten met trekdiere. Hierboven en op de omslag een paar voorbeelden, omdat ze zo mooi zijn. De website is een aanrader.

Tenslotte troffen we een foto aan uit de collectie van Jean Coenen in het boek De Grote Overgang van Gabriel van den Brink over Woensel met daarop een span ossen voor een eg. Alles bij elkaar een mooie oogst en we hopen dat er op deze en op andere oproepen nog veel mooie reacties zullen volgen.

ACTIVITEITEN

Sap van appels en peren uit uw eigen boomgaard(je)!

Veel boerderijbewoners hebben op het erf appelbomen staan en hebben jaarlijks een overschot aan appels, omdat ze allemaal tegelijk rijp zijn. Een mobiele sapmachine biedt dan uitkomst. De machine perst, verhit en verpakt het sap in 5-liter pakken, zodat het zeker twee jaar kan worden bewaard. Een kilo appels levert ruim 700 ml sap op. SdBb gaat de machine op twee sapdagen in de provincie Noord-Brabant inzetten. op zondag 28 september in het Boerenbondsmuseum in Gemert en op zaterdag 18 oktober op landgoed Clootwijk in Alkerk. Iedereen die meer dan 20 kg appels heeft kan zich aanmelden om zijn of haar oogst te laten verwerken tot fruitsap. De kosten voor de eigenaar van het fruit zijn € 1,- per liter. Aanmelden is nodig. Gelieve i.v.m. de planning uw contactgegevens, gewenst tijdstip en het aantal kilo appels dat u meebrengt door te geven.

Boerenbondsmuseum, Pandelaar 106, Gemert; 28 september 2014, van 09:30 uur tot 16:00 uur
Aanmelden kan per telefoon: 0492 366 444 of 06 1276 7166.

Landgoed Clootwijk, Woudrichemseweg 36a, Alkerk; 18 oktober 2014, van 09:30 uur tot 16:00 uur
Aanmelden: telefonisch 0183 403794 of per email secretariaat@clootwijk.nl

Maak SAP van uw eigen appels!

28 september
Appel Pers-dag
Locatie: Boerenbondsmuseum, GEMERT

Presentatie nieuw SdBb-boek

In 2011 promoveerde dr. Hein Vera op een dik proefschrift van maar liefst 474 pagina's. De kern ervan behandelt het fenomeen gemeenten of gemene gronden, maar bevat daarnaast een geweldige hoeveelheid informatie over ontwikkelingen in het agrarisch landschap van de Meierij van Den Bosch. Vanwege deze interessante inhoud besloot SdBb tot een ruim geïllustreerde publieksvriendelijke uitgave van dit proefschrift. De titel van zowel het proefschrift als van het nieuwe boek: "... dat men het goed van den ongeboomen niet mag verkoopen". Gemene gronden in de Meierij van Den Bosch tussen hertog en hertog 1000-2000. De presentatie van het nieuwe boek zal plaatsvinden op 21 november 2014. Daarna is het boek te koop bij SdBb. Wil je eerder kennismaken: Hein Vera zal op maandagavond 29 september 2014 in het Boerenbondsmuseum te Gemert een lezing geven over (een klein stukje van) wat er in het boek staat. Kijk op www.zonderboergeenvoer.nl onder 'Programma'.

OPROEP VAN HET BESTUUR

Stichting de Brabantse Boerderij is een actieve club mensen. In deze nieuwsbrief leest u regelmatig over allerlei activiteiten die voor vrienden en belangstellenden worden georganiseerd. Daarnaast voert SdBb steeds weer nieuwe projecten uit, waarvoor eerst financiering wordt gezocht. Projecten in het kader van Landschap van Allure, Reanimatie Verloren Erfgoed, het bouwen van bakhuisjes en waterputten, aanleg van vlechthekken, etcetera. Daarvoor is veel menskracht nodig. Het zal daarom niet verbazen dat we het bestuur van SdBb heel graag willen uitbreiden. Binnen de schare Vrienden van SdBb zijn zeker mensen met een hart voor boerderij, erf, land en erfgoed. Het werkterrein van SdBb is zo breed dat activiteiten waarvoor jij enthousiast bent, daar zeker ook bij horen. Heb je belangstelling, maar wil je graag wat meer informatie, bel dan naar de voorzitter Ger van den Oetelaar: 0411-632043 of 06-20447518.

Vriendenbijdrage 2014

De penningmeester van SdBb wil graag onze vrienden herinneren aan het overmaken van de vriendenbijdrage 2014. Er is nog een aantal vrienden die dat wellicht vergeten is. De hoogte van de jaarlijkse bijdrage is € 20,-. Veel vrienden maken een hoger bedrag over. De vriendenbijdrage is een vrijwillige bijdrage, waar SdBb zeer dankbaar voor is. De bijdragen van onze vrienden kunnen we niet missen. SdBb staat voor behoud van boerderij, erf, land en erfgoed! De bankrekening van SdBb is NL79 RABO 0152 0283 82

Boeken bestellen?

Hieronder vind u de lijst van publicaties van SdBb. De boeken zijn te bestellen door een bericht te sturen naar Pieter Parel met emailadres: sddb.boek@gmail.com. Op de website van SdBb onder het kopje "Diensten" staat de prijslijst en een link naar het adres. Geen email? Bel dan even naar Pieter: 0162 - 434030.

Publicaties SdBb

Historische boerderijen in Het Groene Woud.

Handreikingen voor het behoud van het ruraal erfgoed.

Erfgoed in de Meierij.

Bijgebouwen op boerenerven.

Historische boerderijen in Baronie en Markiezaat.

Handreikingen voor het behoud van het ruraal erfgoed.

Historische boerderijen van Peelland tot Land van Cuijk.

Handreikingen voor het behoud van het ruraal erfgoed.

Traditionele boerenlandschappen, boerenerven en landbouwhuisdieren in Noord-Brabant.

Zie voor verdere informatie: www.debrabantseboerderij.nl

SdBb brabantse boerderijen, bijgebouwen, erf en cultuurlandschap.

Noord-Brabant

Nieuwsbrief

106
september 2014

In deze Nieuwsbrief:

**Achterbos in Asten:
van Binderse hoeve tot gehucht.
Van geestelijke goederen naar
particulier bezit
De opsplitsing
Vijf boerderijen in 1832
Huidige situatie
Statenhoeven in de Meierij**

**Belangenbehartiging
Brief aan B&W gemeente Eersel
Brief aan B&W gemeente St. Michielsgestel**

Reacties oproep trekrunderen

Activiteiten:

- Sap van appels en peren uit uw eigen boomgaard(je)!
- Presentatie nieuw SdBb-boek

Oproep van het bestuur

- Vriendenbijdrage 2014
- Boeken bestellen?

www.debrabantseboerderij.nl

ACHTERBOS IN ASTEN: VAN BINDERSE HOEVE TOT GEHUCHT

Historische boerderijen vinden we in onze provincie zowel in de vorm van losstaande hoeven verspreid in het landschap als in dichte clusters bij elkaar in gehuchten, maar ook in allerlei groeperingen daartussen. De clusters van dicht bij elkaar gelegen boerderijen vallen het meest op. Een bijzonder voorbeeld daarvan is het gehucht Boomen in Lierop, een beschermd dorpsgezicht dat bij veel boerderij liefhebbers bekend zal zijn. Dat kluitje boerderijen is ontstaan uit één enkele hoeve die in vroegere eeuwen eigendom was van de abdij Postel. Een ander voorbeeld is een groepje boerderijen aan Achterbos in Asten. Die boerderijen komen voort uit de hoeve Achterbos, die eigendom was van de abdij van Binderen in Helmond. Zolang een bepaalde hoeve behoorde tot de eigendommen van een klooster, abdij of andere kerkelijke instelling, bleef de hoeve in het algemeen in zijn geheel als eenheid bestaan. Grotere hoeven die in particulier bezit waren vielen vaak uiteen in meerdere delen als gevolg van bijvoorbeeld erfdelingen tussen erfgenamen. Achterbos is een oude hoeve waar beide ontwikkelingen voorkwamen. We willen hier beschrijven hoe uit die enkele oude hoeve van de abdij van Binderen een dicht op elkaar gelegen kluitje van boerderijen kon ontstaan.

Een oude opname van links Achterbos 9, dat de oude kern blijkt te zijn van de Binderse hoeve en rechts nummer 6, een latere afsplitsing. Foto Christ Warnar, collectie heemkundekring De Vonder.

Van geestelijke goederen naar particulier bezit

Hoe en wanneer de abdij van Binderen eigenaar geworden is van de hoeve Achterbos is niet bekend, maar dat moet al in de middeleeuwen het geval geweest zijn. Na de vrede van Munster in 1648, toen de 80-jarige oorlog werd beëindigd, veranderde er iets belangrijks. Al het kerkelijk bezit in de Meierij dat toebehoorde aan kloosters en kerken binnen de Republiek, werd door de Raad van State geconfisqueerd. Hoeve Achterbos kwam net als vele andere hoeven in het bezit van de Raad van State en werd vanuit Den Haag als zogenaamde statenhoeve beheerd door regionale rentmeesters. De Raad van State heeft niet al de hoeven steeds in eigendom gehouden. In de loop van de tijd werden de meeste statenhoeven verkocht. De wens van de rentmeester zal daarbij een belangrijke rol hebben gespeeld. Dat was ook bij de hoeve Achterbos het geval. De toenmalige rentmeester van de statenhoeven, Johannes Pieteron wonende in Helmond, was een kapitaalcrachtig man. Wellicht had hij als rentmeester veel geld verdiend, dat hij vervolgens wilde investeren in onroerend goed. In opdracht van de Raad van State verkocht hij de hoeve Achterbos op 24 november 1664 aan zichzelf. Daarmee kwam de hoeve Achterbos in particuliere handen. Diens erfgenamen waren ook niet de minsten. Het zijn Mr. Antony van Persijn, lid van de Raad van Brabant te 's Hage, Adriaen Pieterons te Siericksee Zelandt, Jacob Pieterons, Antony Pieterons, Cornelis Cornelis de Vager gehuwd geweest met Adriana Pieterons, samen erven van wijlen Jo-

hannes Pieterons in leven rentmeester der Geestelijke Goederen en president, te Helmond. Op 31 augustus 1670 verkopen zij aan Jan Janssen Schenaarts, koopman te Eindhoven en Jan Hendrik Joosten van der Vorst, alias van Achterbos, hoevernaar te Asten, ieder voor de helft de hoeve Achterbos, bestaande uit huis, schuur, schop, land, groes enz. Jan Hendrik van der Vorst is de pachter van het hele goed. Hij ging een lening aan bij Jan Schenaarts, wellicht op het moment dat ze samen het gehele goed Achterbos kochten. Om een of andere ons onbekende reden gaat het financieel niet goed met Jan Hendrik van der Vorst, die als eigenaar van meerdere boerderijen in Asten toch zeker ook kapitaalcrachtig was. Zijn goederen worden publiek verkocht, waaronder de helft van de hoeve Achterbos. Die helft wordt in 1740 gekocht door Juffrouw Johanna Margareta Lovens, weduwe van Mr. Theodorus Franciscus Schenaarts, wonende te Aarle Rixtel. Het wordt dan genoemd: "de Agterbosch, een huis, schop, stallingen, hof en aangelag met de wei, land en hei aan elkaar 100 lopenze". Johanna Lovens had al via haar man, de zoon van Jan Schenaarts, de andere helft van het goed in bezit. Nu was zij dus eigenaar van het gehele goed Achterbos. Dan is de hoeve dus weer als geheel in één hand.

De opsplitsing

Op 15-12-1760 gaat Rogus Franciscus Schenaarts, de zoon van Johanna Lovens en Theodorus Schenaarts, over tot de verkoop van de goederen Achterbos. Het is op dat moment nog steeds een grote hoeve en bestaat dan uit meerdere gebouwen. De hoeve wordt in drie delen verkocht op 15 december 1760. Francis Deenen wordt eigenaar van "een grote schone hoeve genaamd den Agterbosch". Laurens Jellisse krijgt een "huis, schuur, stal met de daarbij behorende grond, naar behoren te delen of te gebruiken en tussen de andere huizen in gelegen". Bewoner is dan de weduwe Andriess Verheyen. Het derde deel komt aan Pieter Wilbert Coolen met als omschrijving: "huis, stal, schuur en de grond daarbij horende, tussen de andere huizen gelegen en te gebruiken of te verdelen naar behoren met de halve schop en de grond van dien en waarvan de andere helft toekomt aan Francis Deenen". Bewoner is dan Pieter Haasen. Opvallend is dat bij elk van de drie delen op het moment van verkoop een huis behoorde en dat de kopers zelf de onderlinge verdeling van de erven nog moesten regelen, omdat huizen en schuren tussen de andere huizen zijn gelegen. In 1740 was nog sprake van één woonhuis. Kennelijk heeft de familie Schenaarts in de periode 1740-1760 de hoeve uitgebreid met een aantal huizen, bijvoorbeeld door bestaande schuren te verbouwen. Een investering die het mogelijk maakte om de hoeve in delen te kunnen verpachten, wat ongetwijfeld meer opleverde.

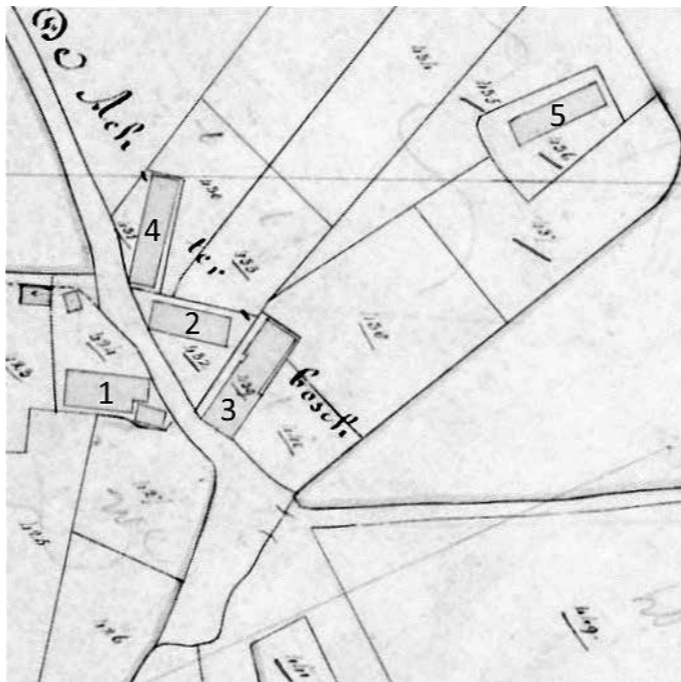

Links Achterbos 8, midden nr 6 en rechts nr 9. Foto Christ Warnar, collectie heemkundekring De Vonder.

Vijf boerderijen in 1832

De ontwikkeling van de drie delen van de hoeve Achterbos zijn na de splitsing van 1760 nog verder te volgen. Het deel van Francis Deenen blijft ongewijzigd in het bezit van de familie (nr 1 op het kaartje). Het deel van Pieter Wilbert Coolen wordt in 1797 weer verder gesplitst in twee boerderijen. Willem Roymans, weduwnaar van Anneke

Peeter Coolen, erfte het oude huis en Wilbert Peter Coolen krijgt het nieuwe huis. De schop delen ze samen. In 1832 is de oude boerderij eigendom van Francis Peter Vrijnsen, weduwnaar van Elisabeth Willem Rooijmans (nr 2 op het kaartje) en de nieuwe boerderij is van de kinderen van Wilbert Peter Coolen (nr 4 op het kaartje). Het deel dat Laurens Jellisse in 1760 kocht wordt in 1800 eveneens gesplitst en wordt er een nieuw huis toegevoegd. Bij de erfdeling krijgt Pieter Dirk Martens gehuwd met Ida Laurens Jellisse, "het oude huis aan den Agterbosch waarin hij woont" (nr 3 op het kaartje). Jan van Dijk, man van Catharina Laurens Jellisse, krijgt het nieuwe huis (nr 5 op het kaartje).

Kadasterkaartje van 1832. 1. De oude kern van hoeve Achterbos; 2 en 3 gesticht ca 1750; 4 gesticht in 1797, nr 5 van 1800 is inmiddels verdwenen. Ten noorden van nr 4 is in de 19de eeuw nog een boerderij bijgebouwd.

Huidige situatie

Na 1832 veranderde er nog het een en ander op Achterbos. Boerderij nr 5 is inmiddels verdwenen; het is nu weiland. Opvallend is verder dat precies op de plaats van de boerderijen 1 t/m 4 nu nog steeds boerderijen staan. Je zou de conclusie kunnen trekken dat de huidige gebouwen dus tot die tijd teruggaan. Deels is dat zeker mogelijk, maar er zullen beslist verbouwingen hebben plaatsgevonden. Het is bijvoorbeeld bekend dat in 1874 op Achterbos vier boerderijen door brand werden getroffen. Boerderij nr 4 op het kaartje (thans Achterbos 10) is in dat jaar voor een belangrijk deel vernieuwd, wat we weten omdat in de korte gevel met muurankers het jaartal 1874 is aangegeven. Ook de andere boerderijen zullen door die brand beschadigd zijn. Mogelijk is in datzelfde jaar nog een nieuwe boerderij bijgebouwd en wel ten noorden van boerderij nummer 4 op het kaartje. Momenteel staan er namelijk 5 oude boerderijen langs de weg. Het huidige pand Achterbos 12 is in de 19de eeuw toegevoegd, waardoor een kluitje van vijf oude boerderijen is ontstaan.

Statenhoeven in de Meierij

De historie van de hoeve Achterbos is een mooi voorbeeld hoe het gegaan kan zijn met een oude kloosterhoeve. Het mooie van Achterbos is dat nu nog op de oorspronkelijke plaatsen een groep van 5 historische boerderijen resteert. Het is heel goed mogelijk dat sommige delen van de bestaande gebouwen nog onderdelen zijn van de oorspronkelijke boerderijen. Dat geldt bijvoorbeeld voor belangrijke delen van de oude ankerbalkconstructies. Bekend is dat die constructies eeuwenlang mee kunnen gaan en zelfs brand kunnen overleven. In 1662 is een overzicht gemaakt van alle toen bestaan-

de statenhoeven in de Meierij. Stichting De Brabantse Boerderij is samen met auteur Karel Leenders een publicatie hierover aan het voorbereiden. Naast de beschrijving van 1662 wordt geprobeerd om tevens vast te stellen wat er heden ten dage nog resteert van al die statenhoeven. Achterbos in Asten is hiervan een prachtig voorbeeld.

Achterbos 10 met muurankers 1874 en rechts een stukje van nr 8. Foto Christ Warnar, collectie heemkundekring De Vonder.

BELANGENBEHARTIGING

Stichting De Brabantse Boerderij heeft onder meer als doel het behoud van historische boerderijen in onze provincie. Als belangenorganisatie blijkt het soms nuttig en/of nodig om gemeenten te wijzen op mogelijkheden voor bescherming of op mogelijke misstanden. In dat kader verstuurd SdBb een tweetal brieven. Hieronder uit die brieven citaten die de kern aangeven waarom SdBb de brieven heeft gestuurd. De volledige tekst is bij de secretaris opvraagbaar.

Brief aan B&W gemeente Eersel

"Vanuit onze doelstellingen vinden wij het van groot belang alle steun te geven aan het in stand houden van de boerderijencomplexen aan de Maaskant en het Postels Huufke 2. Postels Huufke 2 is het laatste jaar bouwhistorisch onderzocht. Een van de boerderijen dateert uit 1575. Uit archiefonderzoek is gebleken dat het Postels Huufke 2 in het oude Veneind ligt dat grenst aan Maaskant. Veneind is een oud leengoed geweest en voor 1312 ontgonnen waarna er een kleine nederzetting is gevestigd. De boerderijen aan de Maaskant, waaronder rijksmonument Maaskant 5 en het gemeentelijke monument Maaskant 3 vormen samen met Maaskant 7 en 11 een bijzonder cluster. Volgens de onderzoekers/deskundigen kunnen beide clusters in aanmerking komen om daaraan de status van 'Beschermd dorpsgezicht' toe te kennen."

Brief aan B&W gemeente St Michielsgestel

"Op basis hiervan kunnen wij aan u een ontvankelijk verzoek doen om handhavend op te treden tegen het zeer ernstig in verval geraakte Rijksmonument nummer 329582 aan Flaas nummer 2 in Den Dungen. Wij vinden het verschrikkelijk te hebben moeten constateren dat het betreffende Rijksmonument ernstig in verval is geraakt doordat de bevoegde eigenaar/gebruiker/belanghebbende geen maatregelen heeft genomen en kennelijk ook niet bereid is die te nemen anders was dat natuurlijk allang gebeurd, om de boerderij weer in de staat terug te brengen waarin het behoort te zijn. Het is evident dat de boerderij met de voor Brabant zo unieke duiventoren met oven en andere bijbehorende gebouwen van grote cultuurhistorische waarde is."

SCHAMP

Bouwkundig advies

- ▶ Ontwerp
- ▶ Bouwhistorisch onderzoek
- ▶ Advies
- ▶ Bouwbegeleiding

Tel. 0493 - 380355
www.schamp-bouwkundigadvies.nl

RESTAURATIE - RENOVATIE - RECONSTRUCTIE - HERBESTEMMING

Lelieveld

makelaardij

de Instandhouder

-monumentenadviesburo-

- totale begeleiding van aankoop tot onderhoud
- uitgebreide opname tbv restauratie en verbouwing
- ontwerp adhv bouwhistorische waarden en wensen
- restauratieplan en omgevingsvergunning
- financiering: fiscale aftrek, laagrentende lening en subsidie
- werksomschrijving en begeleiding uitvoering
- splitsen boerderijen, herbesteding en bewoning opstellen

www.instandhouder.nl | 06 10 70 87 35

De achterkant van boerderijen op Achterbos in Asten. Foto Christ Warnar, collectie heemkundekring De Vonder.